

2015, any Muntaner

Aquest any 2015 se celebrarà el 750è aniversari del naixement Ramon Muntaner, autor d'una de les quatre Grans Cròniques, una joia de la historiografia catalana medieval. La Generalitat de Catalunya ha decidit declarar aquest any com a any Muntaner per retre-li un homenatge i ha començat a organitzar una sèrie d'actes amb l'objectiu de reivindicar la figura del cronista nascut a Peralada l'any 1265 i ha nomenat Merixell Garrido comissària de l'any Muntaner.

L'Any Muntaner ha arrencat al Saló de Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona, amb actes culturals dedicats a aquest cronista empordanès. Barcelona recordarà la figura de Ramon Muntaner amb dues conferències, una a l'Ateneu Barcelonès el 8 d'abril i l'altra a l'Arts Santa Mònica el mes de juliol. A les portes de Sant Jordi, la crònica de Muntaner serà la protagonista de l'11a edició de Lletres al Parlament, una jornada de foment de la lectura. A més, el Museu d'Història de Catalunya dedicarà una exposició als moments importants de la història de la Corona catalanoaragonesa que va il·lustrar Ramon Muntaner. La mostra recorrerà, a partir de l'octubre, la xarxa de museus d'història i les comunitats catalanes a l'exterior.

Peralada, poble natal de Muntaner, serà l'epicentre de la commemoració i acollirà diversos actes, com rutes literàries, conferències i taules rodones, una exposició al Museu del Castell, o un concert de l'Escolania de Montserrat a finals del proper mes de desembre...

Ramon Muntaner

Va néixer a Peralada, a l'Alt Empordà, l'any 1265. Fill de Joan Muntaner i d'una dama de llinatge Sefàbregues, als nou anys va conèixer de prop els reis Jaume I i Alfons X, albergats a la casa del seu pare. Aquest fet el marcà de manera decisiva, tal i com ell mateix va explicar a la seva Crònica. Aleshores esdevé un fervent seguidor de la reialesa

catalanoaragonesa. Als deu anys, acompanyà el rei Pere el Gran a París i s'entrevistà amb el rei Felip l'Ardit de França.

El juny de 1285, Peralada és destruïda per les tropes franceses. Entre 1286 i 1287 acompanyà Roger de Llúria en la conquesta de Menorca. Entre els anys 1287 i 1300 Ramon Muntaner esdevé ciutadà de Mallorca. L'any 1301 va a Sicília i el 1302 s'embarcà cap a Orient, sota les ordres de Roger de Flor, com militar. L'any 1309 tornà a Catalunya per casar-se i va ser nomenat capità de l'illa de Djerba, al nord d'Àfrica, on exercí el càrrec fins l'any 1311. Aquest mateix any es casà a València i, al cap de pocs dies, tornà a Djerba amb la seva família fins al 1314. Del matrimoni en van néixer dos fills, Martí i Macari, i una filla, Caterina. L'any 1315 fou l'encarregat del trasllat —des de Catània a Perpinyà— i la cura de l'infant Jaume, futur Jaume III de Mallorca i fill de Ferran de Mallorca i d'Isabel de Sabran. L'infant, de només quatre mesos en aquell moment, i que posteriorment esdevindria el que seria el darrer rei de Mallorca.

L'any 1325, Ramon Muntaner començà a redactar la Crònica a la seva alqueria de Xilvella, a l'Horta de València; obra que escriu durant els tres anys següents. Amb tot, l'any 1332 torna a Mallorca per servir el nou rei Jaume III que el nomenà cavaller. Va morir a Eivissa l'any 1336.

La Crònica relata els regnats dels monarques que el cronista coneix personalment al llarg de la seva vida com són Jaume I, Pere el Gran, Alfons el Franc, Jaume II i Alfons el Benigne, així com dels reis coetanis de Mallorca i Sicília. Comprèn el període històric que va des de l'any 1208 i fins el 1328, del qual Muntaner en deixa testimoni a partir d'un escrit exemplar i canònic d'enorme càrrega d'exaltació patriòtica. L'autor parla, d'aquesta manera, d'allò que ell mateix ha presenciat i ho fa dirigint-se continuament al públic que l'haurà d'escoltar i amb l'objectiu, també, de ser escoltat pels reis i prínceps d'Aragó. A la Crònica es glorifiquen, en definitiva, aquells episodis excepcionals i dignes de ser recordats.

Per tal d'aconseguir aquesta interacció amb el públic, desenvolupa la narració d'una manera àgil i directa, mitjançant un continu exercici de preguntes i respostes. Així, *el "Què us diré?"* és un recurs característic ja utilitzat en les cançons de gesta.